

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (šesto vijeće)

19. travnja 2018.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Nadležnost, priznavanje i izvršenje sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću – Uredba (EZ) br. 2201/2003 – Sud države članice kojem je podnesen zahtjev za sudsko odobrenje odricanja od nasljedstva u ime maloljetnog djeteta – Nadležnost u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću – Prorogacija nadležnosti – Članak 12. stavak 3. točka (b) – Prihvaćanje nadležnosti – Pretpostavke”

U predmetu C-565/16,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Eirinodikeio Lerou (Sud za sporove male vrijednosti u Lerosu, Grčka), odlukom od 25. listopada 2016., koju je Sud zaprimio 9. studenoga 2016., u postupku koji su pokrenuli

Alessandro Saponaro,

Kalliopi-Chloi Xylina,

SUD (šesto vijeće),

u sastavu: C. G. Fernlund (izvjestitelj), predsjednik vijeća, A. Arabadjiev i E. Regan, suci,

nezavisni odvjetnik: E. Tanchev,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za vladu Helenske Republike, T. Papadopoulou, G. Papadaki i E. Tsaousi, u svojstvu agenata,
- za Europsku komisiju, M. Wilderspin i A. Katsimerou, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 6. prosinca 2017.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: grčki

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 12. stavka 3. točke (b) Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1347/2000 (SL 2003., L 338, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 133. i ispravak SL 2014., L 46, str. 22.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru tužbe koju su podnijeli Alessandro Saponaro i Kalliopi-Chloi Xylina u ime svojeg maloljetnog djeteta kako bi ishodili sudsko odobrenje za odricanje od nasljedstva namijenjenog tom djetetu.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 Uvodna izjava 12. Uredbe br. 2201/2003 glasi kako slijedi:

„Nadležnost u predmetima povezanim s roditeljskom odgovornošću, utvrđena ovom Uredbom, temelji se u svjetlu zaštite interesa djeteta, posebno na kriteriju blizine. To znači da bi u prvome redu trebala biti nadležna država članica u kojoj dijete ima uobičajeno boravište, osim u određenim slučajevima mijenjanja djetetova boravišta ili u skladu sa sporazumom između nositelja roditeljske odgovornosti.”

- 4 Članak 1. te uredbe glasi:

„1. Ova se Uredba primjenjuje, bez obzira na prirodu suda, u građanskim stvarima koje se odnose na:

[...]

(b) dodjelu, izvršavanje, prijenos, ograničenje ili oduzimanje roditeljske odgovornosti.

2. Stvari iz stavka 1. točke (b) mogu se odnositi na:

[...]

(e) mjere zaštite djeteta koje se odnose na upravljanje, čuvanje ili raspolaganje djetetovom imovinom.

3. Ova se Uredba ne primjenjuje na:

[...]

(f) određivanje upravitelja imovinom ili nasljeđivanje;

[...]”

- 5 Članak 8. te uredbe, naslovljen „Opća nadležnost”, propisuje:

„1. Sudovi države članice nadležni su u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću prema djetetu koje ima uobičajeno boravište u državi članici u trenutku pokretanja postupka.

2. Stavak 1. podložan je primjeni odredaba članaka 9., 10. i 12.”

6 Članak 12. iste uredbe, naslovljen „Prorogacija nadležnosti”, u stavcima 1. do 3. određuje:

„1. Sudovi države članice, nadležni prema odredbama članka 3. za rješavanje zahtjeva za razvod, zakonsku rastavu ili poništaj braka, nadležni su i za sve predmete koji se odnose na roditeljsku odgovornost povezanu s takvim zahtjevom ako:

[...]

(b) ako su bračni drugovi i nositelji roditeljske odgovornosti izričito ili na neki drugi nedvosmisleni način prihvatili nadležnost sudova u trenutku pokretanja postupka pred sudom te ako je to u interesu djeteta.

2. Nadležnost dodijeljena u stavku 1. prestaje kada:

(a) sudska odluka kojom se dopušta ili odbija razvod, zakonska rastava ili poništaj braka postane pravomoćna;

(b) u onim predmetima u kojima je postupak koji se odnosi na roditeljsku odgovornost na dan iz točke (a) još u tijeku, sudska odluka u tome postupku postane pravomoćna;

(c) postupak iz točaka (a) i (b) bude završen zbog nekog drugog razloga. [...]

3. Sudovi države članice nadležni su za roditeljsku odgovornost u postupcima, osim onih iz stavka 1., ako:

(a) postoji bitna veza djeteta i te države članice, posebno zbog činjenice da jedan od nositelja roditeljske odgovornosti ima uobičajeno boravište u toj državi članici ili da je dijete državljanin te države članice;

i

(b) su nadležnost sudova izričito ili na neki drugi nedvosmisleni način prihvatile sve stranke u postupku u trenutku pokretanja postupka pred sudom, a to je i u interesu djeteta.

[...]”

Grčko pravo

7 Na temelju članka 797. Kodikas Politikis Dikonomiasa (Zakon o parničnom postupku), kada nositelj roditeljske odgovornosti zahtijeva odobrenje u ime maloljetnog djeteta, nadležan je sud za sporove male vrijednosti uobičajenog boravišta maloljetnika te odlučuje u skladu s pravilima izvanparničnog postupka.

8 Članak 748. stavak 2. u vezi s člankom 750. Zakona o parničnom postupku propisuje da se primjerak zahtjeva u kojem se navodi datum održavanja ročišta mora dostaviti eisangeleas protodikonu (državni odvjetnik pred prvostupanjskim sudom; u daljnjem tekstu: državni odvjetnik) koji je mjesno nadležan, pri čemu državni odvjetnik ima pravo prisustvovati raspravi pred sudom za sporove male vrijednosti.

9 Državni odvjetnik ima svojstvo „stranke” u izvanparničnom postupku te ima pravo poduzimati sve postupovne radnje, poput podnošenja pravnih lijekova, neovisno o tome je li pozvan na ročište i je li ročištu pristupio.

Glavni postupak i prethodno pitanje

- 10 A. Saponaro i K.-C. Xylina, koji zastupaju svoje maloljetno dijete, koje je grčki državljanin, od Eirinodikeia Lerou (Sud za sporove male vrijednosti u Lerosu, Grčka) zahtijevaju odobrenje za odricanje od nasljedstva djeda po majčinoj liniji (u daljnjem tekstu: pokojnik) tog djeteta.
- 11 Pokojnik je preminuo 10. svibnja 2015. ne ostavivši oporuku. U vrijeme svoje smrti imao je boravište u Grčkoj. Njegovo se nasljedstvo sastojalo od jednog automobila i čamca koji se nalaze u toj državi članici, koji ukupno vrijede 900 eura. Nadalje, pokojnik je bio kazнено osuđen zbog pokušaja prijevare te je postojala opasnost da oštećenik protiv njegovih nasljednika podnese građanskopravnu tužbu za naknadu štete.
- 12 Zbog toga su se supruga i kćeri pokojnika, redom baka, majka i teta maloljetnog djeteta, već odrekle ostavine, a otac i majka tog djeteta, kojemu bi nasljedstvo pripalo, u njegovo su ime zahtijevali odobrenje da ga se odreknu.
- 13 A. Saponaro i K.-C. Xylina kao i njihovo maloljetno dijete imaju uobičajeno boravište u Rimu (Italija).
- 14 Eirinodikeio Lerou (Sud za sporove male vrijednosti u Lerosu) pita jesu li grčki sudovi nadležni odlučivati o zahtjevu roditelja i, konkretnije, mogućnosti prorogacije nadležnosti na temelju članka 12. stavka 3. Uredbe br. 2201/2003.
- 15 U tim okolnostima, Eirinodikeio Lerou (Sud za sporove male vrijednosti u Lerosu) odlučio je prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„U slučaju kad su grčkom sudu roditelji djeteta s uobičajenim boravištem u Italiji podnijeli zahtjev za odobrenje za odricanje od nasljedstva i u svrhu utvrđivanja je li prorogacija nadležnosti u skladu s člankom 12. stavkom 3. točkom (b) Uredbe 2201/2003:

- (a) znači li samo podnošenje zahtjeva grčkom sudu nedvosmisleno prihvaćanje prorogacije nadležnosti od roditelja,
- (b) je li [državni odvjetnik] jedna od stranaka u postupku koje moraju prihvatiti prorogaciju nadležnosti na dan podnošenja zahtjeva s obzirom na to da u skladu s odredbama grčkog prava ima zakonsko pravo sudjelovati u tom postupku i
- (c) je li prorogacija nadležnosti u interesu djeteta s obzirom na to da potonje i njegovi roditelji, u svojstvu podnositelja zahtjeva, imaju uobičajeno boravište u Italiji, dok je pokojnikovo boravište na dan smrti bilo u Grčkoj i njegova imovina se nalazi u Grčkoj?”

Uvodne napomene

- 16 Uvodno treba ispitati primjenjuje li se Uredba br. 2201/2003 na utvrđivanje nadležnog suda u situaciji poput one iz glavnog postupka. Naime, riječ je o situaciji iz konteksta nasljeđivanja. Međutim, kao što je navedeno u članku 1. stavku 3. točki (f) Uredbe br. 2201/2003, ta se uredba ne primjenjuje na nasljeđivanje.
- 17 Sud je, s tim u vezi, u presudi od 6. listopada 2015., Matoušková (C-404/14, EU:C:2015:653, t. 31.), već presudio da se ne može smatrati da je činjenica da se jedna mjera, poput odobrenja od strane suda nadležnog za skrbništvo sporazuma o raspodjeli nasljedstva sklopljenog u ime maloljetne djece, zahtijeva u okviru ostavinskog postupka odlučujuća za to da ta mjera potpada pod nasljedno pravo. Pretpostavka ishoda odobrenja suca nadležnog za skrbništvo izravna je posljedica stanja i

sposobnosti maloljetnih potomaka te je mjera zaštite djeteta povezana s upravljanjem, čuvanjem ili raspolaganjem njegovom imovinom u okviru izvršavanja roditeljske odgovornosti u smislu članka 1. stavka 1. točke (b) i stavka 2. točke (e) Uredbe br. 2201/2003.

- 18 Jednako tako treba smatrati da se zahtjev za odobrenje odricanja od nasljedstva koji su roditelji podnijeli u ime svojeg maloljetnog djeteta odnosi na stanje i sposobnost osobe te ne potpada pod nasljedno pravo.
- 19 Iz toga slijedi da takav zahtjev ne potpada pod nasljedno pravo, nego pod područje roditeljske odgovornosti, te postavljeno pitanje stoga treba ispitati s obzirom na Uredbu br. 2201/2003.

O prethodnom pitanju

- 20 Svojim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li u situaciji poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku, u kojoj su roditelji maloljetnog djeteta, koji s potonjim uobičajeno borave u državi članici, u ime tog djeteta podnijeli zahtjev za odobrenje odricanja od nasljedstva pred sudom druge države članice, članak 12. stavak 3. točku (b) Uredbe 2201/2003 tumačiti na način da je prorogacija nadležnosti u korist suda te druge države članice u skladu s tekstom te odredbe i, osobito, interesom djeteta ako su zahtjev tom sudu zajednički podnijeli roditelji tog djeteta, ako državni odvjetnik, koji je po zakonu stranka u postupku o kojem je riječ u skladu s mjerodavnim nacionalnim pravom, nije imao prigovor na tu prorogaciju nadležnosti i ako se boravište pokojnika u trenutku njegove smrti kao i njegova imovina, koja je predmet nasljeđivanja, nalaze u toj drugoj državi članici.
- 21 To se pitanje stoga, kao prvo, odnosi na pojam „prihvatanje, izričito ili na neki drugi nedvosmisleni način, prorogacije nadležnosti”, kao drugo, na izraz „sve stranke u postupku u trenutku pokretanja postupka pred sudom” i, kao treće, na pojam „interes [...] djeteta” iz članka 12. stavka 3. točke (b) Uredbe br. 2201/2003.

Pojam „prihvatanje, izričito ili na neki drugi nedvosmisleni način, prorogacije nadležnosti”

- 22 U skladu s člankom 12. stavkom 3. točkom (b) Uredbe br. 2201/2003, nadležnost suda, na temelju te odredbe, treba biti prihvaćena izričito ili na neki drugi nedvosmisleni način.
- 23 Kao što je Sud presudio u presudi od 12. studenoga 2014., L (C-656/13, EU:C:2014:2364, t. 56.), ta odredba zahtijeva da se između svih stranaka u postupku utvrdi postojanje izričitog ili barem nedvosmislenog pristanka na prorogaciju nadležnosti.
- 24 Takav pristanak ne postoji ako samo jedna stranka pokrene postupak pred sudom, a druga stranka pred istim sudom naknadno stupi u postupak kao intervenijent, ali kako bi osporila njegovu nadležnost (vidjeti u tom smislu presudu od 12. studenoga 2014., L, C-656/13, EU:C:2014:2364, t. 57.).
- 25 S druge strane, treba utvrditi da ako oba roditelja maloljetnog djeteta podnesu zajednički zahtjev istom sudu, oni iskazuju istu volju za pokretanjem postupka pred tim sudom te time svoj pristanak na izbor nadležnog suda. U nedostatku drugih podataka koji su u suprotnosti s tim utvrđenjem, pristanak treba smatrati „nedvosmislenim” u smislu članka 12. stavka 3. točke (b) Uredbe br. 2201/2003.

Izraz „sve stranke u postupku u trenutku pokretanja postupka pred sudom”

- 26 Kad je riječ o izrazu „sve stranke u postupku u trenutku pokretanja postupka pred sudom”, treba ispitati je li državni odvjetnik, koji je po zakonu stranka u postupku u skladu s nacionalnim pravom, također „stranka” u smislu članka 12. stavka 3. točke (b) Uredbe br. 2201/2003. Sud koji je uputio

zahtjev navodi da državni odvjetnik djeluje u svojstvu predstavnika države te u javnom interesu i da se u slučaju zahtjeva za odobrenje odricanja od nasljedstva u ime maloljetnog djeteta javni interes poklapa s interesom djeteta.

- 27 S tim u vezi treba podsjetiti da iz uvodne izjave 12. Uredbe br. 2201/2003 proizlazi da osnova za nadležnost predviđena u članku 12. stavku 3. te uredbe odstupa od kriterija blizine, prema kojem o tužbama u području roditeljske odgovornosti u svezi s tim djetetom u prvome redu trebaju odlučivati sudovi države članice u kojoj dijete ima uobičajeno boravište, o čemu govori članak 8. stavak 1. te uredbe. Svrha te iznimke je priznavanje određene autonomije strankama u području roditeljske odgovornosti naglašavanjem da se uvjet koji se odnosi na to da sve stranke u postupku trebaju na nedvosmislen način prihvatiti nadležnost sudova pred kojima je pokrenut postupak treba strogo tumačiti (presuda od 21. listopada 2015., Gogova, C-215/15, EU:C:2015:710, t. 41.).
- 28 Kao što je to nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 46. svojeg mišljenja, treba naglasiti upotrebu riječi „sve” u izrazu „sve stranke u postupku”, koju treba usporediti s preciznijim izrazima „bračni drugovi” ili „nositelji roditeljske odgovornosti” iz članka 12. stavka 1. Uredbe br. 2201/2003. Zakonodavac Unije stoga je pažljivo koristio izraz kojim se obuhvaćaju sve stranke u postupku, u smislu nacionalnog prava.
- 29 Stoga treba smatrati da je državni odvjetnik, koji u skladu s nacionalnim pravom ima svojstvo stranke u postupku u tužbama poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku i koji predstavlja interes djeteta, stranka u postupku u smislu članka 12. stavka 3. točke (b) Uredbe br. 2201/2003. Stoga se njegovo protivljenje prorogaciji nadležnosti ne može zanemariti.
- 30 Kad je riječ o trenutku u kojem stranke u postupku trebaju iskazati prihvaćanje, to jest, trenutku pokretanja postupka pred sudom, iz članka 16. Uredbe br. 2201/2003 proizlazi da je to trenutak u kojemu je pismeno kojim se pokreće postupak, ili jednakovrijedno pismeno, predano sudu (presude od 1. listopada 2014., E., C-436/13, EU:C:2014:2246, t. 38. i od 12. studenoga 2014., L, C-656/13, EU:C:2014:2364, t. 55.).
- 31 Činjenicama koje su nastupile nakon trenutka u kojemu je pokrenut postupak pred sudom ipak se može dokazati da prihvaćanje iz članka 12. stavka 3. točke (b) Uredbe br. 2201/2003 nije postojalo u tom trenutku. Tako je Sud u presudi od 12. studenoga 2014., L (C-656/13, EU:C:2014:2364, t. 56. i 57.) smatrao da se postojanje izričitog ili barem nedvosmislenog pristanka u smislu te odredbe ne može očitno utvrditi kad je postupak pred sudom o kojem je riječ pokrenut na inicijativu samo jedne stranke i kad, naknadno, druga stranka u tom postupku već u svojem prvom podnesku u okviru tog postupka osporava nadležnost suda pred kojim je pokrenut postupak.
- 32 Slično tomu, u situaciji u kojoj se državni odvjetnik, u skladu s mjerodavnim nacionalnim pravom, po zakonu smatra strankom u postupku u stvarima koje se tiču roditeljske odgovornosti, protivljenje te stranke izboru suda koji su izvršili roditelji predmetnog djeteta nakon trenutka u kojemu je pokrenut postupak pred sudom prepreka je za priznavanje prihvaćanja prorogacije nadležnosti od strane svih stranaka u postupku u tom trenutku. S druge strane, ako nema takvog protivljenja, pristanak te stranke može se smatrati prešutnim i pretpostavka nedvosmislenog prihvaćanja prorogacije nadležnosti od strane svih stranaka u postupku u trenutku u kojem je postupak pred tim sudom pokrenut može se smatrati ispunjenom.

Pojam interesa djeteta

- 33 Iz članka 12. stavka 3. Uredbe br. 2201/2003 proizlazi da korištenje prorogacije nadležnosti ni u kojem slučaju ne može biti protivno interesu djeteta te da se poštovanje te pretpostavke mora provjeriti u svakom pojedinačnom slučaju (vidjeti u tom smislu presudu od 12. studenoga 2014., L, C-656/13, EU:C:2014:2364, t. 49. i 58.).

- 34 U presudi od 27. listopada 2016., D. (C-428/15, EU:C:2016:819, t. 58.), koja se odnosi na tumačenje članka 15. Uredbe br. 2201/2003 o prijenosu nadležnosti na sud koji je primjereniji za rješavanje, Sud je presudio da zahtjev da prijenos nadležnosti mora biti u interesu djeteta znači da nadležni sud mora osigurati, s obzirom na posebne okolnosti slučaja, da predviđeni prijenos nadležnosti s potonjeg na sud druge države članice neće imati štetan utjecaj na položaj djeteta.
- 35 S tim u vezi treba istaknuti da se u uvodnoj izjavi 12. Uredbe br. 2201/2003, u kojoj se navodi da se nadležnost u predmetima povezanim s roditeljskom odgovornošću, utvrđena tom Uredbom, temelji na zaštiti interesa djeteta, izričito spominje mogućnost da sudovi države članice koja nije država u kojoj dijete ima uobičajeno boravište budu nadležni ako je o tome postignut dogovor između nositelja roditeljske odgovornosti.
- 36 U ovom slučaju, takav dogovor je postignut između roditelja djeteta. Štoviše, osim državljanstva djeteta koje je isto kao i ono države članice odabranog suda, sud koji je uputio zahtjev navodi da su se boravište pokojnika u trenutku njegove smrti kao i njegova imovina, koja je predmet nasljeđivanja, nalazili u toj državi članici. Iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje također proizlazi da je to vrijedilo i za obveze na temelju nasljedstva.
- 37 Ti čimbenici pojačavaju vezu između djeteta i države članice odabranog suda i, kao što je nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 72. svojeg mišljenja, stavljaju ga u dobar položaj za procjenu konteksta odricanja od nasljedstva u ime djeteta.
- 38 Nadalje, sud koji je uputio zahtjev nije pružio nikakvu naznaku iz koje bi proizlazilo da bi pokretanje postupka pred sudom koji su roditelji odabrali na bilo koji način naštetilo interesu djeteta. Iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje osobito proizlazi da se sam državni odvjetnik, koji je dužan štiti djetetov interes, nije protivio tom izboru.
- 39 U takvom kontekstu, na temelju čimbenika koje je naveo sud koji je uputio zahtjev, kojima se naglašava veza između djeteta i države članice tog suda, može se smatrati da je ispunjena pretpostavka koja se odnosi na uzimanje u obzir interesa djeteta.
- 40 S obzirom na sva prethodna razmatranja, na postavljeno pitanje treba odgovoriti tako da u situaciji poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku, u kojoj su roditelji maloljetnog djeteta, koji s potonjim uobičajeno borave u državi članici, u ime tog djeteta podnijeli zahtjev za odobrenje odricanja od nasljedstva pred sudom druge države članice, članak 12. stavak 3. točku (b) Uredbe 2201/2003 treba tumačiti na način da:
- zajedničko podnošenje zahtjeva od strane roditelja djeteta sudu koji su odabrali predstavlja njihov nedvosmisleni izbor tog suda;
 - je državni odvjetnik koji je u skladu s nacionalnim pravom po zakonu stranka u postupku koji su roditelji pokrenuli, stranka u postupku u smislu članka 12. stavka 3. točke (b) Uredbe br. 2201/2003. Protivljenje te stranke izboru suda koji su izvršili roditelji djeteta nakon trenutka u kojemu je pokrenut postupak pred sudom prepreka je za priznavanje prihvaćanja prorogacije nadležnosti od strane svih stranaka u postupku u tom trenutku. Ako nema takvog protivljenja, pristanak te stranke može se smatrati prešutnim i pretpostavka nedvosmislenog prihvaćanja prorogacije nadležnosti od strane svih stranaka u postupku u trenutku u kojem je postupak pred tim sudom pokrenut može se smatrati ispunjenom i
 - na temelju okolnosti da su se boravište pokojnika u trenutku njegove smrti, njegova imovina, koja je predmet nasljeđivanja, i obveze na temelju nasljedstva nalazili u državi članici odabranog suda, u nedostatku čimbenika kojima bi se moglo dokazati da bi prorogacija nadležnosti mogla štetno utjecati na djetetov položaj, treba zaključiti da je takva prorogacija nadležnosti u interesu djeteta.

Troškovi

- 41 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (šesto vijeće) odlučuje:

U situaciji poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku, u kojoj su roditelji maloljetnog djeteta, koji s potonjim uobičajeno borave u državi članici, u ime tog djeteta podnijeli zahtjev za odobrenje odricanja od nasljedstva pred sudom druge države članice, članak 12. stavak 3. točku (b) Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1347/2000, treba tumačiti na način da:

- **zajedničko podnošenje zahtjeva od strane roditelja djeteta sudu koji su odabrali predstavlja njihov nedvosmisleni izbor tog suda;**
- **je državni odvjetnik koji je u skladu s nacionalnim pravom po zakonu stranka u postupku koji su roditelji pokrenuli, stranka u postupku, u smislu članka 12. stavka 3. točke (b) Uredbe br. 2201/2003. Protivljenje te stranke izboru suda koji su izvršili roditelji djeteta nakon trenutka u kojemu je pokrenut postupak pred sudom prepreka je za priznavanje prihvaćanja prorogacije nadležnosti od strane svih stranaka u postupku u tom trenutku. Ako nema takvog protivljenja, pristanak te stranke može se smatrati prešutnim i pretpostavka nedvosmislenog prihvaćanja prorogacije nadležnosti od strane svih stranaka u postupku u trenutku u kojem je postupak pred tim sudom pokrenut može se smatrati ispunjenom i**
- **na temelju okolnosti da su se boravište pokojnika u trenutku njegove smrti, njegova imovina, koja je predmet nasljeđivanja, i obveze na temelju nasljedstva nalazili u državi članici odabranog suda, u nedostatku čimbenika kojima bi se moglo dokazati da bi prorogacija nadležnosti mogla štetno utjecati na djetetov položaj, treba zaključiti da je takva prorogacija nadležnosti u interesu djeteta.**

Potpisi